

Toelichting bij spreadsheet 'Gebruikseenheden conversietabel'

NHG-Maart 2020

Inleiding

In versie 8 van de tabel gebruiksvorschrift is een groot aantal gebruikseenheden verwijderd uit de tabel. (Verwijderd door deze de status 'V(erwijderd)' te geven. Om historische voorschriften correct te kunnen blijven weergeven zijn de vervallen eenheden nog wel meegeleverd.)

De criteria om items te laten vervallen zijn op hoofdlijnen als volgt:

- De eenheid wordt überhaupt niet gebruikt voor het aangeven van de eenheid in het gebruiksvorschrift. Bijvoorbeeld 'meter'
- Het is een eenheid waarvan geen producten meer in de handel zijn of die obsoleet zijn. Bijvoorbeeld 'elixir' en 'theelepels'.
- Eenheden met voor de patiënt relatief onbekende begrippen, waar al alternatieve namen in de tabel zitten, bijvoorbeeld emulsie, mucilago, mixtura.
- Het betreft een term die voor het aangeven van de dosering en voor de patiënt geen meerwaarde biedt. Bijvoorbeeld: 'tablet msr', terwijl 'tablet' voldoende is.

Synoniemen en alternatieven

Bij de documentatie is een spreadsheet gevoegd, getiteld 'Gebruikseenheden conversietabelvAug2019' met daarin een overzicht van gebruikseenheden die blijven en gebruikseenheden die zijn vervallen.

Het spreadsheet bevat een tabblad 'Blijft + nieuw' en een tabblad 'Vervalt'. Dit laatste tabblad vermeldt alle gebruikseenheden die gaan vervallen, met daarbij een kolom 'Synoniem', en een kolom 'Alternatieven'. Het verschil tussen beide is van groot belang.

Een **synoniem** kunt u geautomatiseerd vervangen, een **alternatief** is een te overwegen andere aanpak, maar daardoor nooit geautomatiseerd te verwerken.

Er is per vervallen gebruikseenheid slechts één of géén synoniem voorhanden. Als er een synoniem is, dan kunt u de vervallen gebruikseenheid één op één vervangen door z'n synoniem.

Voorbeeld: tablet mga kan vervangen worden door het synoniem: tablet.

Voor veel gebruikseenheden zijn geen synoniemen beschikbaar. In een aantal gevallen is het dan wel mogelijk om **alternatieven** aan te bieden, waarvan een voorschrijver mogelijk gebruik zal willen maken. Dit is niet altijd één op één, we bieden soms meerdere alternatieven.

Voorbeeld: een aerosol is niet een echte gebruikseenheid. Het is een de oplossing in een inhalatie-apparaatje die per dosis wordt afgegeven. Een correcte gebruikseenheid zal pufje of inhalatie zijn, maar het is niet mogelijk om een gebruiksvorschrift dat de aerosol als gebruikseenheid gebruikt automatisch om te zetten naar een alternatief.

Het komt enkele keren voor dat we zowel een synoniem als een alternatief bieden. Het synoniem is bruikbaar en voldoet aan de eis van één op één vervangen, maar de alternatieven zijn mogelijk beter en preciezer.

Voorbeeld: Elixer is synoniem met Oplossing, maar men kan er ook voor kiezen om in ml te gaan doseren.

Tenslotte komt het ook voor dat er noch een synoniem, noch een alternatief beschikbaar is. Dit betreft veelal gebruikseenheden die in feite geen echte gebruikseenheden zijn, en in vele gevallen ook niet voor dit doel gebruikt zijn (maar mogelijk wel voor het verstrekken van medicatie of hulpmiddelen). Voorbeeld: de nebulisator. Dit is een vernevelaar, een apparaat. Men kan niet doseren in een aantal nebulisators per dag/week.

Voor aanvullende informatie:

Erica Bastiaanssen: e.bastiaanssen@nhg.org

Henk Westerhof: h.westerhof@nhg.org